

ತಕರಾರಿನವರು

ನಮ್ಮಜ್ಜ

ಹಸಿರು ಕೈಕೊಟ್ಟ ವಟವೃಕ್ಷ ನಮ್ಮಜ್ಜ
ಮುಂದೆ ಅಂಗಳತುಂಬ, ಹಿಂದೆ ಹಿತ್ತಲತುಂಬ
ಮೈಕೈ ನೆರಳ ಚೆಲ್ಲಿ ಕೂರುತ್ತಾನೆ.

ಬಲಿತ ಗಾಯದ, ರೆಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಲಾರದ ಹಕ್ಕಿ
ಅಲ್ಲಿ ಟೊಂಗೈಯ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿ ಟಿಸಿಲಿನ ಮೇಲೆ
ಹಾ ನರಳಿ ಕಿರುಚುತ್ತವೆ.

ಏನಿಲ್ಲವೆಂದರೂ ಮೂರು ಬಾಣಂತಿಯರ ಸುಡಬಹುದಾದ
ಟೊಂಗೈ ಟೊಂಗೈಯ ತುಂಬ, ಪಂಚಮಿಯ ಜೋಕಾಲಿ
ತೂಗಿ ನಗಿಯೆಳೆಸೋಗೆ ಕುಕಿಲುತ್ತವೆ.
ಅರ್ಥವಾಗದ ವಿಧಿಯ ಹಾಗೆ ಇವ ನಕ್ಕಾಗ
ಉತ್ತರವೇ ಗೊತ್ತಿರದ ಬೆರಳ ಮೂಗಿನ ಧಡ್ಡ ಮಗು
ತೊದಲುತ್ತದೆ.

ಯಾ ಕೀಟವಾದರೂ ಭ್ರಮರವಾಗದೆ ದಾಟಿ ಬರದ ಬೇಲಿ!

ನಾ ಬಲ್ಲೆ, - ಇವನ ತಿಥಿ ಎಂದೂ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ,
ನೀರು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ,

ಹಳೆಗನ್ನಡ ಅಥವಾ ವಿಶ್ವಕೋಶದಲ್ಲಿವನ ಕಂಡಿದ್ದೇನೆ,
ಅದಕ್ಕೇ ನಾನೆಂದೂ ಹೋಗಿ-
ಲಾರದ ಬಾರದ ಕೂಡದ
ದೇಶದಲ್ಲಿವನಿದ್ದಂತೆ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಮನೆ ಹೊಕ್ಕರೆ, ಆರೆ
ಹಿತ್ತಲದ ಹಳೆಬಾವಿಯೊಳಗೆಲ್ಲ ಬೇರುಗಳು
ಕೆಳಗೆ ನೀರಿನ ತುಂಬ ಹಸಿರುಬಿಂಬ!

ಮೈ ತುಂಬಾ ಕೂದಲುಂಟು ಕಪಿಯಲ್ಲದ,
ಕಪ್ಪುಗುಂಟು ಕರಡಿಯಲ್ಲದ,
ಥೇಟು ಮಾನವರಂತೆ - ಖಂಡಿತಾ ನಾ

ನೀ ಅಲ್ಲದ ಪಶುವ ತಂದು
ಥೂ ಉಗುಳಿ, ಛೂಬಿಟ್ಟು,
ಮೋಜು ಮಾಡಿ ಖಫ್ಫಿಖ್ಫಾ ಖಳ ನಕ್ಕಿದ್ದೇನೆ; ಅಥವಾ

ಹಸುಳೆಗಳ ಬಾಯ್ತುಂಬ ಬಾಂಬು ಘೋಷಣೆ ತುಂಬಿ,
ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿ ಹಸಿರ ಛಟಪಟಿಸಿ ಪಟಾಕಿ ನಗೆ ನಕ್ಕಿದ್ದೇನೆ; ಅಥವಾ
ಸುಳ್ಳೇಕೆ? ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾದರಿ ಗೋರಿಯನ್ನೆಂದು
ತರತರದಂಗಿಗಳಿಂದ ಶೃಂಗರಿಸಿ,
ನಾನಾ ನಮೂನೆ ಭಂಗಿಗಳಲ್ಲಿ (ಅವನ ಭಂಗಿಯಲಿ ಸಹ)
ಮಲಗಿ ಅಣಕಿಸಿ ನಕ್ಕಿದ್ದೇನೆ, ಆದರೂ

ಅವನೊಮ್ಮೆಯೂ
ತಪ್ಪಿಯೂ
ಮರೆತು ಸಹ ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ ಅಳಲಿಲ್ಲ.
ಕಬ್ಬಿಣದ ಭಾವಬಂಗಿಗಳ ಬದಲಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ.....

೧೯೬೭

ತಕರಾರಿನವರು

ತಕರಾರಿನವರು ಸ್ವಾಮೀ
ನಾವು ತಕರಾರಿನವರು

ಇಬ್ಬರ ತಕರಾರಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿ
ಹಲವರ ತಕರಾರಿನಲ್ಲಿ
ಬೆಳೆದವರು.

ನಾವು ನಿಮ್ಮಂತೆ, ಹೋಗಲಿ
ಯಾರಂತಾದರೂ ಯಾಕಿಲ್ಲವೆಂದು
ಹಡೆದವರನಂದವರು.

ತಕರಾರನುಟ್ಟು ತಕರಾರ ತೊಟ್ಟು
ಮಸಡಿಗೆ ತೆರೆಗಣ್ಣು, ಕಿಸಬಾಯಿ
ಜೋಡಿಸಿ ನಕ್ಕು,
ಪುರಾಣದ ಹರಾಮತನದ
ಮನುವಿನ ಕಟ್ಟಡದ ಮೈಸಿರಿಗೆ
ಬೆದರಾಗಿ ನಿಂತು
ನಿಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಗೂ
ತಕರಾರು ತೆಗೆದವರು

ಸ್ವಾಮೀ,
ನಾವು ತಕರಾರಿನವರು.

೧೯೬೮

ರಾವ್ ಹೇಳಿದ್ದು

೧

ಭೆಟ್ಟಿಯಾದಗೊಮ್ಮೆ ಬರ್ಥನರ್ಸೆಫಿಕ್‌ಟೀಶನ್ ತೋರಿಸಿದರೇ
ಕಿಸವಾಯಿ ದಾಸಯ್ಯ ಕೈ ಮುಗಿದರೇ
ಸ್ವಾಮಿ, ಶರಣಂದರೇ ನಿಜವೆ ಸಾರ್?
ಚಪ್ಪಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಬೂಟು ಮೆಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ, ಅಷ್ಟೆ, ಅಷ್ಟಕ್ಕೇನೆ
ಹಳೆನ್ನೇಹ ಮರೆಯೋದೆ? ಕಾ ನೋಡಿ ಹ್ಯಾಗಿದೆ ಬೂಟು?
ತುಟ್ಟೇ ಬಾಟಾ! ಈ ಕರಿಬೂಟಿನ ಮುಂದೆ ನಿಮ್ಮ ಜಪ್ಪಲಿ ಏನೇನಲ್ಲ
ಬಿಡಿ; ಚೆಲ್ಲಿದ ನಿವಾಳಿ. ಪಾಲಿಶ್ ಹಾಕಿ ಹೆಜ್ಜೆ
ಝಳಿಪಿಸಿದರಂತು ನನ್ನಂತರಂಗದಡವಿಯ ಟೆಕ್ಕಿಕಲರಲ್ಲಾ
ಕರಿ ಬಿಳಿ ಎರಡರಲ್ಲೆ ಕರಗಿ ನೀರಾಗಿ ಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ.
ನೀವಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಕೈಕಾಲು ಕುಣಿಸಿ ಮಾತಾಡಿ
ಇಲ್ಲಿ ಈ ಬೂಟಿನೊಳ್ ನಿಮ್ಮ ಬೃಹದಾಕಾರ ತೃಣ
ವಾಗಿ ಹಾಗೆ ಹೀಗೊಮ್ಮೆ ಹೀಗೆ ಹಾಗೊಮ್ಮೆ ಚಲಿಸಿದಾರಾಯ್ತು;
ಖೇಲ್ ಖಲಾಸ್!

ಮೊದಲಿನ ಅನೇಕದ ಕಥೆಯನೇನು ಹೇಳಲಿ ಸಾರ್?
ಏಳೇಳು ಏಳರ ನೂರೆಂಟು ಬಣ್ಣ, ಒಂದೊಂದಕ್ಕೆ ಅದರದರ ನೆರಳು,
ಆ ನೆರಳಿಗೀ ಬಿಸಿಲು – ಸರಳ ನೆರಳಿಗೇ ೧೮ ಹಾದರ ನಮೂನೆ
ಯೆಂದರೆ ಹೇಗೆ ಹೇಳಿ? ಈಗ ಬೇಕಾದ ರಾಮನ್ ರೇ ಕೂಡಿ, –
ಎರಡಂಕಿಯಲ್ಲೆ ಚಕಪಕ ಬಿಡಿಸಿ ಬೆರಗಿನ ನೇರಕ್ಕೆ
ಎಳೆ ಬಿಡಿಸುತ್ತೇನೆ!

೨

ನೋಡಿದ್ದಿರಲ್ಲ ಮೊದಲಿದ್ದ ಚಪ್ಪಲಿಜೋಡು
ಕಾಲಾರಿದಿರೋ, ಯಾತದ ಹೆಣ್ಣಾಯಿ ಅಲ್ಲಿ ಕುಂಯೋ, ಇಲ್ಲಿ ಕುಂಯೋ!
ಅಡವಿಯ ಮುಳ್ಳು ಹಾದಿಗೆ, ಹಾದಿಯ ಮುಳ್ಳು ಕಾಲಿಗೆ ಮುರಿದು,
ಮುರಿದ ಮುಳ್ಳಿಗೊಂದೊಂದು ಅಣೆ ಬೆಳೆದು
ಎಡಗಾಲಿಗೇಳು ಬಲಗಾಲಿಗೆಂಟು.
ಕೊಯ್ತೋ, ಅಣೆಗೊಂದೊಂದು ಗವಿ

ಗೊಬ್ಬೊಬ್ಬ ಗುಹೇಶ್ವರ.

ಗಾಳಿ ಬೀಸಿದರಂತು ಗವಿಯಾಳದೊಳಗೆ ಹಿಂದು ಅಪಸ್ವರ
ಮಾರಾಯರೇ ಬೆಳತನಕ ನಿದ್ರೆಗೇಡು. ಇಷ್ಟಾದರೂ
ಬಂದುಹೋದದ್ದು ತಿಳಿಯದೆಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಂಡತಿ, ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ
ಸಿಪಾಯಿದಂಗೆ. ಕುಂಟುತ್ತಿದ್ದೆ ನಿಜ, ನಡೆದದ್ದು ಸುಳ್ಳೆ
ಈಗ ತಕ್ಕೊಳ್ಳಿಯಪ್ಪ, ಮನೆ ಆಫೀಸಿನಟ್ಟ ಎರುವಾಗೆಲ್ಲ ಡೊಗ್ಗು
ಸಲಾಮು ಚಪ್ಪಾಳೆ ಕೇಕೆ. ಅದಕ್ಕೇ ನಾ ಮಲಗಿದರು ಬೂಟು
ಕಳಚುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆ ಏನಾಯ್ತಂತ: ಕಾಮಸೂತ್ರದಾರನೇ ಆಸನ
ಹಾಕಿದರೆ ಹೆಂಡತಿಯ ತಾಳಿ ಬೂಟಿಗೆ, ಬೂಟಿನ ಲೇಸು ತಾಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕು
ಹರಿದು ಗೋಳೋಗೋಳು ಕೇಳಬೇಡಿ. ಹಾಗೆಂದು ನಿನ್ನೆ ಕಳಚಿಟ್ಟರೆ
ಬೂಟಿನ ಬದಲು ನನ್ನನ್ನೇ ಮೊಳೆಗೆ ತೂಗುಹಾಗಿ ಬಿಡಬೇಕೆ
ಅರ್ಥಾಂಗಿ?

೩

ಹಾಕಿ ನಡೆದಾಡಿದರೆ ಏನುಸುಖ, ಏನುಸುಕ, ಏನುಸುಖ ಅಂತೀರಿ!
'ಹಾಕಬೇಡೀ ಹಾಕಿದರೆ ಇದೇ ಜೋಡಿ,'
ಬಸಿರಿಯರ ದಿಂಬುಹೊಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಇಂಬಾಗಿ ಕಾಲೂರಿ
ಹೊರವಂಟಂತೆ ಸಾರ್!
ಬಸ್ಸಿನ ಒಂದು ಸಿಸಿಪಸ್‌ವಾರಿಗೆ ಮೂರು ಸಲ ಮುಂಬೈ
ಹಾರಿ ಬರಬಹುದು
ದಂಗೆ ಧಾಂದಲೆ ಸಂಪು ಕುಸ್ತಿಪೇಚುಗಳಿಂದ ಜರ್ರನೇ
ಜಾರಬಹುದು. ಇನ್ನೇನು, ನಡೆವಾಗ ಕೂಸು ಒದ್ದಾಡಿ
ಬಿದ್ದು ಹೊರಳಾಡಿ ಚೀರಿದ್ದು ಕೇಳಿಸುತ್ತದೆ.
ಅದೇನು ಬಿಡಿ, ಕಿರುಚಿದ್ದನ್ನು ಸಂಗೀತವಾಗಿಸುವುದು ನಮ್ಮ
ಕಿವಿಯಲ್ಲಿದೆ.

೪

ಎಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿತಂತೀರಿ? ಸಿಕ್ಕುಸಿಕ್ಕವರೆದುರು ಬಾಯಿಬಿಟ್ಟೀರಿ ಸಾರ್,
ಯಾವನೋ ಪಾಪಿ, ಟ್ರೇನಿನ ಕೆಳಗೆ ಸಿಕ್ಕು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡದ್ದು
ಪ್ರಜಾವಾಣಿಯಲ್ಲಿತ್ತಲ್ಲಾ, - ಅವನದ್ದು. ಪೋಲಿಸರಿಗಿಂತ
ಮೊದಲೇ ಹೋದೆ. ಕತ್ತರಿಸಿದ ಕಾಲೂ ಹಳಿಯ ಹೊರಗಡೆಯಿದ್ದವು
ಕಳಚಿಕೊಂಡೋಡಿ ಬಂದೆ. ಹ್ಯಾಗಿದೆ ನೋಡಿ, - ಥಳಥಳಾ ಥಳಥಳಾ
ಹೊಳೆಯುತ್ತಿವೆ!

ವಿರೋಧಾಭಾಸ

ಧಡ್ಡ ನನಮಗಾ ಯಂಕ್ಯಾ
ಕ್ಯಾಲೆಂಡರಿನ ಹೆಣ್ಣಿನರೆಬತ್ತಲೆಯ ಮೇಲೆ
ಶಾನುಭೋಗರ ರಮೆಯ ಮುಖ ಹೇರಿ,
ಬಾಯ್ಬಾರ ಮಾಡಿದ್ದ,
ಕ್ರಮವಾಗಿ ಆಡಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಮುದ್ದು
ಮಾತುಗಳ ಸುಡುಗಾಡಸಿದ್ದ
ಒಂದೊಂದೇ ಪಲ್ಲಪಿಲ್ಲಾಯೆಲ್ಲಿ ಚೀಲದಿಂದೆಳೆದು,
ಅಕ್ಷರಕ್ಕೊಂದು ಕಿಲೋ ತುಟ್ಟಿ ಸಕ್ಕರೆ ಬಳಿದು,
ಮಳೆಬಿಲ್ಲ ಮಾದರಿಯ ನುಣ್ಣಾನ ಬಣ್ಣ
ಹಚ್ಚಿ ಆ ಈ ಕಡೆಗೆ
ಆಡಿದ, -

ಗ್ಲೋಬು ಎದೆಗಳ ಮೇಲೆ,
ಹುಲಿ ಸಿಂಹ ಚಿರತೆ ಚಿತ್ರಗಳಿರುವ ಗವಿಯ ಮೇಲೆ,

ದನಿಯಾಗಿ ಹೊರಬಂದು! ಜೊಲ್ಲಾಗಿ ಸಿಡಿದಾಡಿ
ಉಗುಳಾಗಿ ತಳಬುಡ ಹರದಾಡಿದ
ಮಗಾ | ಹರದಾಡಿದ.

ಕಣ್ಣಾಗಿ ಹುಡುಕ್ಕಾಡಿ | ಕೈಯಾಗಿ ಮುಟ್ಟಾಡಿ
ಪಾತಾಳ ಗರುಡಾಗಿ ತಡಕಾಡಿದ
ಮಗಾ | ತಡಕಾಡಿದ.

ಅಂಗಿ ಟ್ರನೆ ಹರಿದು| ಎದೆಯ ಮೇಲ್ಗಡೆ ರಮಾ
ಯಂಕ್ಯಾ ಇದ್ದುದ ನೋಡಿ ಹಿಗ್ಗಾಡಿದ
ಮಗಾ | ಹಿಗ್ಗಾಡಿದ.

ಬರುವಷ್ಟು ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ ರಮಾ - ಯಂಕ್ಯಾ ಬರೆದ,
ಹರಿದ ಟರಪರ, ತುಂಡು ಹೆಸರ ಕೂಡಿಸಬರದೆ
ಕೆಂಪುಮಸಿಯಲ್ಲದ್ದಿ ಅರಲಿಟ್ಟ.

ಎದೆಯೊಡೆದು ಬಸಿದಂತೆ ಎದೆಎದೇ ಬಡಕೊಂಡು
ಸ್ವಂತ ಮೂಗನು ಹಿಡಿದು ಮುಳುಮುಳೂ ಅತ್ತ.
ಕೈಯ ಸಿಂಬಳ ನೋಡಿ ಕುಲುಕುಲೂ ನಕ್ಕ.

ಗೌತಮ ಕಂಡ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಶನ

ಖಾನೇಸುಮಾರಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಂತ ಹೆಸರುದಶಿಯಿರದ
ಪರದೇಶಿ ಮಗ, ಯಾರ ಶರ್ಫನೋ ತೊಟ್ಟು,
ಯಾರ ಮೆಟ್ಟನೋ ಮೆಟ್ಟಿ, ಯಾರ ರುಂಬಾಲಿಗೋ
ತಲೆ ಬಣ್ಣನಳವಡಿಸಿ, ಗೋಸುಂಬೆನಗೆ ನಕ್ಕು,

ನನ್ನ ಹೆಸರಲ್ಲೇನೆ ಚಾಬೀಡಿ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಉದ್ರೀ
ಬರೆಸಿ, ಎಲೆ ತಿಂದು ರಂಗಾಗಿ ಕಂಡ ಹೆಂಡಿರ
ಕಿವಿಯ ಪೀಕದಾನಿಗಳಲ್ಲಿ ಪೋಲಿ ಮಾತನ್ನುಗುಳಿ
ಮೋಜು ಮಾಡುವ ಮಗನ ಬಡಿವಾರ

ಆs ಎಂದು ಕಟುವಾಯಿ ಜೊಲ್ಲ ತಟಕ್ಕೆಂದು ಸುರಿಸಿ
ಹೊಗಳುವಿಯಿಲ್ಲ; ಇದಕ್ಕೇನು ಹೇಳಲಿ? ಮೊನ್ನೆ
ಆದದ್ದಿಷ್ಟು : ಬಾಜಾರಿನಲ್ಲಿ ಸಂಜೆ, – ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯಿಲ್ಲ
ಕಳಕೊಂಡ ಮೂಕಜನ, ಹೇಗೆ ಕೈಕಾಲಾರಿ

ಇರುವೆಗಳ ಸಾಲಾಗಿ ಹೊತ್ತುಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೇ ಹರಿವರೆಂದು?
ಸರಿ, ನಾನೂ ಕೂಡ ನಾಮರೂಪವ ಮರೆತು
ಕರಗಿ ಹೋದೆ. ಬೀದಿ ಕಂಭದ ನೆತ್ತಿ ಭಗ್ಗನೇ ಉರಿ
ಹೊತ್ತಿ ನೆರಳು ಬೀಳುವ ಹಾಗೆ ಬೆಳಕು ಬಿತ್ತು.

ಏಕೆ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೊರಟೆನೆಂದು ಒಂದೇ ಕ್ಷಣ, ಹೀಗೆ
ಗಕ್ಕನೆ ನಿಂತು, ಹೀಗೆಯೇ ತಲೆ ಕೆರೆದು
ಹಾಗೊಮ್ಮೆ ಹೀಗೊಮ್ಮೆ ಆಜುಬಾಜೂ ನೋಡಿ ಹಲ್ಲ
ಕಿರಿದೇ ಕಿರಿದೇ, – ನಾ ಕಿರಿದರೀ ಇವನ ಗಂಟೇನು

ಹೋಯ್ತು? ಸರಸರಾ ಬಂದವನು ಎದುರುಬದುರಂಗಡಿಯ
ಕನ್ನಡಿಯ ಕೃಷ್ಣಬಾಯಿಲ್ಲಿ ನೋಡೊ, ಥೇಟು
ನನ್ನಂತೆ ಕೈ, ಥೇಟು ನನ್ನಂತೆ ಮುಖ ಹೋ ಎಂದರೋ
ಎಂದು ಕಿರುಚಿದನೆಲ! ಆ ಅವನನೊಂದು ಸಲ

ಹಿಡಿಯಲೆಂದೇ, ಹಿಡಿದು ಕಡಿಯಲೆಂದೇ, ಕಡಿದು ಕುಡಿ
ಯಲೆಂದೇ ಬೆಳ್ಳಿ ಹಿಡಿಯ ಕುಡುಗೋಲನ್ನು ಮೂರು
ದಿನ ಮಸೆದೆ. ಹಾದಿ ಹೋಗವರನ್ನು ಬೀದಿ ಬರುವವರನ್ನು
ನೀವು ಕಾಣಿರೆ? ಎಂದೆ. ಎಲ್ಲಾರೂ ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟಿ

ನಕ್ಕುದ ಕೇಳಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದೆ. ಬಾಗಿಲಿಕ್ಕಿತ್ತು. ಒಳಗೆ
ಗುಸುಗುಸು ಸದ್ದು ಕೈ ಬಳೆಗಳುಲುಹು. ಸೆರೆ
ಸಿಕ್ಕನೋ ಶತ್ರುವೆಂದು ಝಾಡಿಸಿ ಒದ್ದು ಭ್ರನೇ ಬಿರುಗಾಳಿ
ಯೊಳಹೊಕ್ಕೈ. ಹೊಕ್ಕವನೆ ಮನೆಯ ತುದಿತುದಿಯ

ಗದಬಡಿಸಿ, ಗದಬಡಿಸಿದವನೆ ಹುಡುಕಾಡಿ, ಹುಡುಕಾಡಿದವನೆ
ಕೊನೆಗೆ ಹಾಸಿಗೆಗೆ ಬಂದು ನೋಡುತ್ತೇನೆ: ನನ್ನ
ಪಾಲಿನ ಹುಡುಗಿ ಇದಕೆ ಹಾಸುಗೆಯಾಗಿ, ಅರೆಗಣ್ಣು ತುದಿಯ
ಸೂರು ಜತಿಯಗುಂಟ ಸ್ವರ್ಗದುಯ್ಯಾಲೆ ಕಟ್ಟಿದಹಲ್ಲೈ

ಹಿಂದೆ ಹಿಂದಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಮುಂದೆ ಮುಂದಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ತೂಗಿ
ದಾಗೊಮ್ಮೆ ಹಾ! ಜೀಕಿದಾಗೊಮ್ಮೆ ಹೋ! ಎಂದು
ಗಳರವಗೈಯ್ದುರೇನಾಗಬೇಡ? ಕಣ್ಣಿನ ಕಮಂಡಲದ
ಕುದಿವ ನೆತ್ತರು ತುಳುಕಿ ಸೆಳೆದನಾತನ ಮೇಲು

ಹೊದಿಕೆಯನ್ನು, ಚಡ್ಡಿ ಚರ್ಮ ಎಲುಕರುಳು ನರಗಳನ್ನು -
ಹರಿದೊಗೆದು ಹಿಡಿದನೆಂಬಾಗೆಲಲ, ಹಿಡಿದವನ
ಮೈತುಂಬ ಗುಲ್ಲುಕೊಟ್ಟು ಹಲ್ಲ ಕಿತ್ತು ಕಡಿವೆನೆಂಬಾ
ಗೆಲಲ, - ಸರ್ಪನಾಲಗೆಯಿಂದ ಅಸಿಧಾರೆ ನೆಕ್ಕುವಂದಗೇಡಿ

ಶುನಕನ ಕಂಡೆ! ಅಲ್ಲಿ ನೆಕ್ಕಿದರಿಲ್ಲಿ ನನ್ನ ನಾಲಗೆ ಸೀಳಿ
ಹಲವಾದುದ ಕಂಡೆ! ನನ್ನ ಹೆಸರಿಂದದನು ಕೂಗಿ ಕರೆದೆ.
ಮತ್ತೆ ಒದ್ದು ಕನ್ನಡಿಗಾಗಿ ತಡಕಾಡಿದೆ!

೧೯೭೫

ದಿನಪತ್ರಿಕೆಯ ಸುದ್ದಿ, ಹಣೆಬರಹ

ಹಡೆಯಬೇಕಿದ್ದವಳು ಹಲಿವುಳ್ಳ ಸುದ್ದಿ
ಕಾರುಕಾರಿಗೆ ಢಿಕ್ಕಿ ಮಣ್ಣಲಾಡುವ ಸಣ್ಣ ಕಂದನ ಸಾವು
ಜಾಗತೀಕರಣ ಕೇಸರೀಕರಣ.
ಕಲ್ಯಾಣದ ಬೆಳಕೆಲ್ಲಿ ಹೋಯಿತು ಶಿವನೆ?
ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರ ಪೈಪೋಟಿ ದೀಪಾವಳಿ ಪಟಾಕಿ
ಅಣುಬಾಂಬು ಬೋಪೋರ್ಸು ತೆಹಲ್ಕಾ ಶಿಫಾರ್ಸು
ಮುಳುಗಲಿರುವ ತಲೆಗಳೇ ಏರಲಿರುವ ಬೆಲೆಗಳೇ
ಗೋಡೆಯಿಲ್ಲದೆ ತೆರೆದ ಬಾಗಿಲುಗಳಿಂದಲೇ

ಕಟ್ಟಿದ ಸ್ವದೇಶಿ ಮಾದರಿಯ ಭಾಜಪದ ಮನೆ ಭೋಗ್ಯಕ್ಕಿದೆ,

ಡಾಲರ್ ಕಾಲನಿಯಲ್ಲಿ!

ಕ್ಲಿಂಟನ್ ಕ್ಲಿಂಟನ್ ಮೆಗಾಸ್ಕಾರ್

ಹೌ ಐ ವಂಡರ್ ವಾಟ್ ಯೂ ಆರ್!

ಗೋಕಾಂವಿ ಸಿದನಿಂಗನ ಮಠದಲ್ಲಿ ದೇವರ ಕಳವು

ವಜ್ರದ ಮೂರ್ತಿ ನಾಪತ್ತೆ ಪೂಜಾರಿಯ ಪರಾರಿ

ನಿಮಗೊಪ್ಪುವ ಹೊಸ ಗಡಿಯಾರ ಬೇಕೆ?

ಕಂಬಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿ ಹದಿನೆಂಟು ಹರಿಜನರ ಕೊಲೆ

ಏಸುವಿನ ಹೊಸಬರವು ಬೈಬಲಿನ ಹೊಸ ಸಹಸ್ರಮಾನದ

ಹೊಸ ಮುದ್ರಣ

ಮನೆಗೆ ಬೆಂಕಿ ಆರ್ವರ ಸಾವು ಹೆಣ ಗುರುತಿಲ್ಲ

ಹೋರಿ ಕಳೆದಿದೆ ಬಕ್ಕತಲೆ ಹಂಡ ಹಣಚಿಕ್ಕು

ತಂದವರಿಗೆ ಬಹುಮಾನ ಸಮೇತ ಗಾಡೀಖರ್ಚು

ಕೊನೆಯಚ್ಚು:

ಆಗಸ್ಟ್ ೧೫ರಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಗಹಗಹಿಸಿ

ನಗಬೇಕೆಂದು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳ ಸುಗ್ರೀವಾಜ್ಞೆ

ಸಂಪಾದಕಸ್ವಾಮೀ ನಮ್ಮೂರಲ್ಲಿ ಹುಚ್ಚುನಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ

ಯೋಗ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುವಿರಾ

ಸೂಚನೆ: ಸಂಪಾದಕರು ವೈಕುಂಠವಾಸಿಗಳಾದ್ದರಿಂದ

ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ನಾಳೆ ಬಿಡುವು.

೧೯೭೫

ದೇವರ ಬಂಗಾರದ ಕುದುರೆ

ಯಾಕೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಂತಿ? ಮಾತನಾಡೆ. ಅಥವಾ,

ನಾ ಒಂದು ಹೇಳುವೆನು, ನೀ ಒಂದು ಕತೆ ಹೇಳು,

ನಾನೆ ಆರಂಭಿಸಲೆ? ಕೇಳು ಮತ್ತೆ:

ಹೀಗೆ ಉದ್ದೋಉದ್ದ ರಸ್ತೆ ಹೋಗಿದೆ ನೋಡು

ಅಲ್ಲಿ ಗುಹ್ಯಾತ್ ಗುಹ್ಯತರವಾದ ಗಹನಗವಿ!

ಶಿಶಿರದಲ್ಲಿ ಮಂಡೆ ಭೋಳಿಸಿದೊಂದು ಎಳೆಯಮರ.

ಮೂರು ಎಂದರೆ ಮೂರೆ ಟೊಂಗೆಗಳು, ಆರೆ ಎಲೆ.

ಮೂರರಲ್ಲೊಂದಕ್ಕೆ ಭಿಡೆಗೆ ಬಸುರಾದ ಕುಡಿ; ಮಿಡಿಯೆನ್ನಲೂಬಹುದು

ಕಾಯಿಯೆಂದೂ ಕೆಲರ ತರ್ಕವಿದೆ, ಅದು ಬೇರೆ.

ತುಸುಹೆಚ್ಚು ತುಸುಕಮ್ಮಿ ಟೈಮು ಇಷ್ಟೇ ಅನ್ನು
ಇಲ್ಲಿಯೇ ನೋಡು ಆ ಕಥೆಯು ನಡೆದದ್ದುನು.
ಅವನು ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಮೇಷ್ಟ್ರು; ಅವಳೋ ಅವನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿ.

ಬಹಳೇ ಸರಳ ಪ್ರಶ್ನೆಯಂತೆ ಇದ್ದಳು ಆಕೆ,
ತುಡಿ ಹಲ್ಲು ಸುತ್ತಲೂ ಉರಿಯುವ ತುಟಿ.

“ಹೇಳಿ ಸಾರ್, ಅಮೃತಮತಿಗೇನಾಯ್ತು ಆಮೇಲೆ?”

ಉಚ್ಚಾರವೆಲ್ಲ ಬೆದೆ ಒದ್ದೆ

ಘಮಘಮಾ ನಾರಿದಳು ಮೂಗತುಂಬ

“ಆ ಭವಾವಳಿ ಒಟ್ಟಿಗೇಳು – ಒಂದೇ ಎರಡೆ?”

ಬೆಳೆದಂತೆ ಭವ ಭವಾ! ಹೊಸ ಹೊಸಾ ಅನುಭವ!

ಹೇಳಿ ಸಾರ್ ಅದ ಹೇಳಿ”

ಗವಿಯ ಒಳಗಡೆಯಿಂದ ಸೀಳುನಾಲಗೆ ಚಾಚಿ

ಬಂತು ಕತ್ತಲೆ! ಉಧೋ

ಬಯಲು ಬಯಲನು ತುಂಬಿ, ಟೊಂಗೆಗಳ ತುಡಿ ತಬ್ಬಿ

ಅದನಳಿಸಿ ಇದ ನುಂಗಿ, ತಿರುಗಿ ತಿರುಗಣಿಯಾಗಿ

ಬರಿ ಎರಡನುಳಿಸಿತ್ತು: ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣು!

“ಇಲ್ಲೆಲ್ಲ ಲೈಟಿಲ್ಲ”

“ಹೌದು ಪರವಾಯಿಲ್ಲ”

“ಬಲೆ ಕರಿಣ ಕವಿ ಜನ್ನ! ಆ ಯಶೋಧರ ಚರಿತೆ? –

ನಾರಿಕೇಳದ ಪಾಕ, ಬೆಳ್ಳಗೇಂತಿಟ್ಟುಕೊ, ಕಷ್ಟವೆ, ಏನಂತಿ?

ಒಟ್ಟು ಕಥೆ ನಡೆದದ್ದು ಹೀಗೆ...”

ಕತ್ತಲೆಯ ಕಪ್ಪುತೆರೆ ಗುಹೆಯ ಗುಹ್ಯವ ತೀಡಿ ಹರಿದಾಡಿದಂತೆ!

ಒಳಕ್ಕೊಮ್ಮೆಲೆ ತೂರಿ, ಎದೆಯ ತುಡಿಗಳ ತುಂಬಿ

ಕಣ್ಣರೆಷ್ಟೆಯಗುಂಟ ಶೂನ್ಯವಾದಂತೆ, – “ಆಹ!”

(ನಾನು ಬಂಗಾರದ ಕುದುರೆ ನೀ ಬೆಳ್ಳಿದೇವರೊ

ನಿನ್ನನೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಓಡಬೇಕು.

ಒಂದು ಎರಡೇಳು ಭವ, ಮುಂದೆ ಹಾಗೇ ಮುಂದೆ

ಈಗ ನಾನಿದ್ದದ್ದು ಎಷ್ಟನೆ ಭವ?)

“ಬೆಳೆದಂತೆ ಭವಭವಾ ಹೊಸಹೊಸ ಅನುಭವಾ!

ಮುಕ್ತಿಗೆನ್ನೆಷ್ಟು ಭವ? ಹೇಳಿ ಸಾರ್, ಅದ ಹೇಳಿ

ಪಾರ ಪೂರ್ತಿಮಾಡಿ, ಎಷ್ಟನೆ ಭವ?”

“ಬೆಂಕಿಪೊಟ್ಟಣವೆಲ್ಲಿ?”

“ಎಲ್ಲಿ ಮೇಸ್ರೇ ಎಲ್ಲಿ, ಎಲ್ಲಿ ಅವಿತ್ತಿದ್ದೀರಿ?”

ಸಂದಿಗೊಂದಿಯ ತುಂಬ ಕೈತುಡುಕಿ ಹುಡುಕಿದಳು,

‘ದೇಹದಲ್ಲೆ?’

ಬರಹ ಭಾಷಣ ಪಾರ ನೋಟಿನಲಿ ಹುಡುಕಿದಳು –

'ಮಾತಿನಲ್ಲೆ?'

ಹಲ್ಲ ಚಕಮಕಿ ಕಡೆದು ಕಣ್ಣು ಹೊತ್ತಿಸಿ ಮೇಲು ಮೇಲಕ್ಕೆ ನೋಡಿದಳು:

ಮರವೇರಿ ಮಿಡಿಯಾಗಿ ಮಣ್ಣುಕಡೆ ಕಣ್ಣಾಡಿ

ಇರುವ ಆರೂ ಎಲೆಯನಲುಗಾಡಿದ -

ಕಾ, ಇಕಾ ಮೈ ನವಿರು! ನಿನಗು ಏಳುವುದಲಾ

ಬೇರನಾರೋ ಅಲುಗಿದಂತೆ ಅನಿಸುವುದಲಾ?

ಅವರಲ್ಲಿ - ನಾವಿಲ್ಲಿ! ಇರಲಿ

ನೀ ಕತೆ ಹೇಳೀಗ

ನಿನ್ನ ಸರದಿ.

೧೯೭೩

ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಅರಗೊಡ್ಡಿ

ಗಳೆಯಾ,

ಬಲ್ಲೆಯಾ ನಾ ಹೇಳಬಾರದ, ನೀ ಕೇಳಬಾರದ,

ಹೇಳಿಕೇಳಿದರಿಬ್ಬರಿಗೂ ತಿಳಿಯಬಾರದ ಒಂದು ಸಂಗತಿಯ?

ಅದನ್ನೀಗ ಈ ಕ್ಷಣ ಬುದ್ಧಬೋಧಿಯ ಕೆಳಕುಳಿತು

ತಿಳಿದೆಯೆಂದಿಟ್ಟುಕೊ:

ಬಲ್ಲೆಯಾ, -

ಸದಾ ಅರಳಿರುವ ಮುಖಾರವಿಂದದ ನಿನ್ನ ನಗಿ ಮಾಸುವುದ?

ಲೋಕವನ್ನು, ನನ್ನನ್ನು ಕಾಕುಮಾಡಿ ವಕ್ರೀಭವಿಸುವ ನಿನ್ನ

ಚಷ್ಮಾಕಾಂತಿ ಕಳೆಗುಂದುವುದ?

ಅದು ಇರಲಿ, ಬಲ್ಲೆಯಾ

ಹಜಾಮನೆಂದು ಅಗಸನಿಗೆ ನೀ ರೇಗಿದ್ದಕ್ಕೆ,

ಹೆಜ್ಜೆಗೊಂದು ಫೋಜು ಕೊಟ್ಟು ಹಲ್ಲು ಕಿಸಿದದ್ದಕ್ಕೆ,

ಉಗುಳಿದ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ, ಕಿರಿಚಿದ ಘೋಷಣೆಗೆ,

ಕಚ್ಚಿ ಕರೆದ, ಒತ್ತಿ ಮೆತ್ತಿದ ಮಾಂಸದ ನಂಟಿಗೆ

ಅಂಟಿದರ್ಥ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುವುದ?

ಬಲ್ಲೆಯಾ, -

ಬುದ್ಧ ಎಲಿಯಟ್ ಸಾರ್ತ್ ಗಾಂಧಿಗೀಂದಿಗಳೆಲ್ಲ

ಮಾವೋ ಮಾವಾರೆಲ್ಲ

ಮ್ಯೂಸಿಯಮ್‌ನ ವಸ್ತು -

ಬೇಡ, ನೀತಿಯ ಬೀಳುನೆಲದ ಬೆದರು ಬೆಚ್ಚು
ಗಳಾಗಿ ಬಿಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವುದ?

ಏನಲೇ ಬಲ್ಲೆಯಾ - ನೀ ಹೊರಗೆ
ಹರಿದು ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ
ಬರೆದು ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ
ನೋಡಿ ಥೇಟರಿನಲ್ಲಿ
ತಿಂದು ಹೋಟೆಲಿನಲ್ಲಿ
ದಿನಪತ್ರಿಕೆ ರೇಡಿಯೋಗುಂಟ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ

ತುಂಬುವಾಗ ನಿನ್ನಾಕೆ
ಪರದ ಗಂಡನ ಕೂಡ ಹಗಲುಹಾದರ ಮಾಡಿ, - ನೀ ಬಂದಿ,
ಅವಾಗ, - ತಿಳಿಜೊಲ್ಲ ಚಿಮುಕಿಸಿ ನಕ್ಕುದ
ಏ ಬೋಳೀಮಗನೆ ಬಲ್ಲೆಯೇನೊ -
ಸೂಳೆಮನೆಯಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರೀ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ನಾವಿದ್ದದ್ದು,
ಆದ್ದರಿಂದ ಕ್ಯಾನ್ಸರೇ ನಮಗಾದದ್ದೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು?

ಕೋಲೆಬಸವ ಕತ್ತನಾದರು ಹಾಕು,
ಹೌದವ್ವ ಹೌದೆಂದರೆ ಬಲಹೂ ಕೊಡು.

ಕಾ ನನ್ನ ನೋಡು:
ಇಟ್ಟವಗೆ ಶೆಗಣಿಯಾದೆ, ತಟ್ಟಿದವಗೆ ಕುರುಳಾದೆ
ನೀನಾರಿಗಾದೆಯೊ ಎಲೆ ಮಾನವಾ?
ತಂದೆಗೋ? ಉರ ಮಂದಿಗೋ?

ನನ್ನಲ್ಲೆಂಥ ಮತ್ಸರ ಹುಟ್ಟುವುದು ಬಲ್ಲೆಯಾ -
ನನ್ನ ನಂಬಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ, -
ನೀನಿಂಥ ಅತಿಶಯದ ಫೋಜು ಕೊಟ್ಟು ಸತ್ತದ್ದಕ್ಕೆ

೧೯೬೭

ಪ್ರಭು

೧

ಮಳೆ ಬೀಳುತ್ತಿದೆ
ನೆಲದೆದೆಯ ತೀಡಿ ತಾಡನೆ ಕೊಟ್ಟು ಉಜ್ಜಿ ಕೆಳಗಾಳ -
ಆಳಕ್ಕೆ ನೀರಿಳಿಯುತ್ತಿದೆ.

ನಿಟ್ಟುಸಿರ ಉಗಿಯಾಡಿ ಬೆದೆಯವಾಸನೆ ಮೂಗಿನಿಡಿ ತುಂಬಿ
ಅರೆಗಣ್ಣು ತುದಿಗೆ ಬೆರಗಿನ ಲೋಕ ತೆರಕೊಂಡು
ಕೈಮಾಡಿ ಕರೆಯುತ್ತಿದೆ,
ಎಲ್ಲ ನೆನಪಾಗುತ್ತಿದೆ:

ಹೀಗೆಯೇ ಮಳೆ ಜಡಿಯುತಿತ್ತು ಆಗಲು ಕೂಡ
ಹನಿಗೊಂದು ಕುಣಿ ತೋಡಿ, ಕುಣಿಗೊಂದು ಕೆರೆಕಟ್ಟಿ,
ಬದಿಯ ಹಸಿರಿಗೆ ಹೂವಿನರಿಷಿಣ ಬಳಿದೆರೆದು
ತಲೆ ತೊಯ್ದು, ತುರುಬು ಸಡಿಲಾಗಿ ಬೆನ್ನಿಗೆ ಇಳಿದು,
ಅಂಕೆ ಮೀರಿದ ಕುರುಳು ಹಣೆಗೆ ಕೆನ್ನೆಗೆ ಅಂಟಿ,
ಕಣ್ಣು ಕಾಡಿಗೆ ಕೆನ್ನೆಗಳಿದು ಹೂವೆದೆ ಮುದುಡಿ,
ಉಬ್ಬಹಾ! ತಗ್ಗಹಾ! ಮಿದುವಹಾ!
ಸಿಂಪುದುಟಿ ಬೆಸೆದಾಡಿ ಮುತ್ತು ಗಳಸ್ವರವಾಗಿ
ಗರುಡನೆದೆ ತೊಡೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡರಿ ರೇಗಿತು ಹಾವು
ಹೆಡೆ ಬಿಚ್ಚಿತು!

ಪುಟ್ಟ ಮುಖ ಇಷ್ಟೆ ತುಟಿ, ನನ್ನ ಚಿಟಗುಬ್ಬಿಯೇ,
ರುಚಿಯಾದ ಕೌರ್ಯವೇ,
ಮಣ್ಣು ಹದದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಕಾಮಲತೆಯೇ
ತೆರೆಕಣ್ಣು, ಇಕಾ ಹೌದಾ? ಉರಿಯತೊಡಗಿತು ಜ್ಯೋತಿ,
ರೋಮರೋಮವು ಹೊತ್ತಿ ಉರಿವ ಪಣತಿಯ ಬತ್ತಿ,
ಜ್ಯೋತಿರ್ಲಿಂಗ!

ಹೊರಗನ್ನು ಹುರಪಳಿಸಲೆಂದೆ ಬತ್ತಲೆಯಾಗಿ,
ಮತ್ತೆ ಕಪ್ಪುರವಾಗಿ, ಮತ್ತೆ ಹಸಿನುಲಿಯಾಗಿ ಹೂಣಿಹೊಕ್ಕೆ,
ಕಣ್ಣಿನೀ ಸೊನ್ನೆಗಳ ಶೂನ್ಯಸಿಂಹಾಸನದ ಸುತ್ತ
ಮಂಡಲ ಕೊರೆದು ಮಂಡಿಸಿದೆ.

ಅದ್ದುರಿಯ ದಿನದ ಐಸಿರಿಯ ಕೊಳ್ಳೇ ಹೊಡೆದು
ಗದ್ದಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಝಣಝಣಿಸಿ ಎಣಿಸಿದೆ, ಮತ್ತು
ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದುಡ್ಡನ್ನು ಅಂಗಾಂಗಕಂಟಿಸಿದೆ.

ಬೆನ್ನುಹುರಿ ಬಣ್ಣಗಳ ವೈಭವವ ತೆರೆದು
ಕೇಕೆಯ ಹಾಕಿ ನವಿಲಾಗಿ ಕುಣಿದಾಡಿದೆ!
ಎಲ್ಲಿ ಅವಿತಿಡ್ಡವೋ ಈ ನೆರಳುಗಳು,
ಸುತ್ತರಿದರೋ, ಸುತ್ತಿ ಮುತ್ತಿದ್ಡರೋ,
ಮುತ್ತಿ ಮೆತ್ತಿದ್ಡರೋ ಅಯ್ಯೋ
ಹಾಳು ರಂಡೇರೆಲ್ಲ ಮಿಂಡನನು ಕಂಡಂತೆ
ಹರಿತ ದೃಷ್ಟಿಗಳಿಂದ ಮೈತುಂಬ ಚುಚ್ಚಿದರು,

ಮೈತುಂಬ ಕಣ್ಣಹಾ!

ಇಂದ್ರನಾದೆ!

ಶೂನ್ಯ ಸಿಂಹಾಸನಕೆ ಜಾರುಗುಂಡಿಯ ಏಣಿ
ಜರಿದು ಬಿದ್ದೆ.

ಬಿರುಗಾಳಿ ಬಿಟ್ಟ ಮರದಂತೆ ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂತೆ,
ಕ್ಷಿತಿಜದಂಚಲಿ ನದರ ನೆಟ್ಟು ಕಿವಿಯಾಡಿಸುತ
ಒಳಲೊಟ್ಟೆ ಮೆಲುಕುತ್ತಿದೆ;
ಎಲ್ಲ ನೆನಪಾಗುತ್ತಿದೆ.

9

ನಡೆಯಿನ್ನು. ನೆರಳ ಕಳಚಿ ಬತ್ತಲಾಗು.

ಕೆದರು ಎದುರಿನ ಎರೆಯ ಮಣ್ಣ; ಸಿಕ್ಕುವದೊಂದು ಸ್ವರ್ಣಗುಡಿ,
ಅಲ್ಲ; ಸ್ವರ್ಣದ ಕಳಸ. ಬಂಗಾರದಿಟ್ಟಿಗೆಯ ಗೋಡೆ,
ಮೂಡಣ ಬದಿಗೆ ಮುಚ್ಚಿರುವ ಬಾಗಿಲು. ಕೈ
ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೊದೆ, ಕುವ್ವತ್ತಿದ್ದರೆ ಮುರಿ. ಮುಂದೆ ಹತ್ತಡಿತನಕ
ಕತ್ತಲಿದೆ, ಆಮೇಲೆ ಹೊಳೆಯುವುದು ಮಾಣಿಕ್ಯದಂಥಾದ್ದೊಂದು
ದೀಪ್ತಿ. ಆಗ ಭೂಮಿಗೆ ಲಂಬವಾಗಿ ನೆಟ್ಟಿಗೆ ನಿಂತು
ಮೂಗ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ನದರ ನೆಟ್ಟು, ಆನಂತರವೆ
ತುಂಬು ಇಡಿ ಗುಡಿಯನು, ಇಡಿಯಾಗಿ ಆವರಿಸು, ಆಮೇಲೆ
ಅದಮೀರಿ ಹತ್ತಂಗುಲಕ್ಕೆ ಹಬ್ಬು. ಸುಸ್ವಾಗತ.

10

ಕಾಲಿಟ್ಟ ಕಡೆಗೆ ಹಾವನೆ ಬೆಳೆದ ಜವುಗುನೆಲ.

ನನ್ನ ನೆರಳುಗಳೆಲ್ಲ ಗೂಢ ಕತ್ತಲೆಯಾಗಿ ತಗ್ಗು
ಕಂದಕಗಳನ್ನು ನೀರು ಎಂತೋ ಅಂತೆ ತುಂಬಿರುವವಿಡಿ ಮನೆಯ.
ಕಾರಣಕ್ಕೊಗ್ಗಲಾರದೆ ರೂಪದಿತಿಮಿತಿಯ ತೆಕ್ಕೆಯಲಿ
ಸಿಕ್ಕಲಾರದೆ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಅಡ್ಡಾಡುವವು, ಢಿಕ್ಕಿ ಹೊಡೆದಾಡುವವು
ಮುದ್ದೆ ಮುದ್ದೆ. ಕಟ್ಟುವವು ಮುಕ್ಕಟ್ಟು ಕೊರೆಬೇಲಿಯಾಗಿ,
ರೋಮ ರೋಮದ ಕಣ್ಣಿ ಬೇರು ಬಿಳಲುಗಳನ್ನು
ಜಗ್ಗಿ ಎಳೆದಾಡುವವು ಅತ್ತಿತ್ತ.
ಎಳೆದೆಲ್ಲ ಸೆಳೆತಗಳು ತೆಕ್ಕೆಯೊಳಗಡೆ ಸಿಲುಕಿ
ಹರಳುಪ್ಪಿನಂತೆನ್ನ ಕ್ರಿಯೆವರ್ತನೆಗಳನು ನೀರಿಗರ್ಪಿಸಿ ನಿಂತೆ.

ಅವನ ಮಾತಿನ ಶೈಲಿ, ಇವನ ನಡಿಗೆಯ ಶೈಲಿ
ಅವನಿವನ ಧ್ವನಿ ಮತ್ತು ಕಣ್ಣ ಹೊಳಪುಗಳೆನಗೆ
ಇದ್ದಿದ್ದರೆಷ್ಟೊಂದು ಚೆನ್ನಾಗುತ್ತಿತ್ತು!

ತಿರಸುಗಣ್ಣಿಲೆ ನೋಡಿ ಮೂಡಿದ್ದ ಮುದ್ದೆಗಳ
 ದಾರದಾಧಾರದಲ್ಲಿ ಪವಣಿಸಲೆ? ಧರಿಸಲೆ
 ತೆವಿಯ ಮಸಿಯಿಂದ ಮೈತುಂಬ ಕಣ್ಣನು ಬರೆದು
 ಅಲಾಬಿ ಹುಲಿಯಾಗಿ ಕುಣಿಯಲೆ?
 ಬಚ್ಚಲದ ತೂತನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ನೀರನು ತುಂಬಿ
 ಅಕ್ಷಿಯಂಥಾ ಮೀನ ಬಿಟ್ಟು ಗಾಳಾ ಹಾಕಿ ಹಿಡಿಯಲೆ?
 ಒಡೆದ ಹರವಿಗೆ ನೂರು ತೂತುಗಳ ಮಾಡಿ
 ತೂತಿನಲ್ಲೊಂದೊಂದು ರೋಮಾಂಚನವ ನೆಟ್ಟು
 ಸುತ್ತಲು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಹಾಕಲೆ?
 ಧರಿಸಲೆ? ಕುಣಿಯಲೆ? ಹಿಡಿಯಲೆ? ಹಾಕಲೆ? -
 ಲೇ ಲೇ ಎಲೇ ನಿನ್ನ ಉಗುರು
 ಬಂದೆರಗುವವು , ಒಳಗ ಗದಬಡಿಸುವವು, ಬಡ್ಡಿ ಬೇರುಗಳನ್ನು
 ಹಿಡಿದು ಅಲುಗಾಡುವವು, ಮೇಲೆ ಸುತ್ತಾಡುವವು.

೪

ತಟ್ಟಿದಾಗೊಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಪಾತಾಳ ಗರುಡ
 ಯುಮ್ಮುದಟ್ಟುವುದೆನೆಗೆ. ಮೈ ತೊಯ್ದು ಒಡ್ಡೆ.
 ಅಪರೂಪ ಕ್ಷಣಗಳನು ಕಾಸುವಾಸೆ, ಕಾಸಿ ಸುಡುವ ಆಸೆ,
 ಸುಟ್ಟು ಬೇಯುವಾಸೆ.
 ಕಾರಹುಣ್ಣಿಮೆ ಹೋರಿ, ಹಾರು, ಮೀರು, ಕಾಲ್ಕೆದರು.
 ಆಕಾಶದೇಳಬಿಸಿಲ ಮೈಸೋಂಕಿನಲ್ಲಿ ಧೂಳಿಕಣವೂ ಬಂಗಾರ!
 ಮಣ್ಣು ಬಿಟ್ಟಿನೆಲ್ಲಿ ಹೊನ್ನು ಆಡಗಿದ್ದೀತು? ಮೀರು!

೧೯೬೫

ಮಾವೊತ್ಸೆ ತುಂಗನಿಗೆ

೧

ದುಷ್ಟಾ,
 ನಿನಗ ಕೆತ್ತಿಸಿ ಬಡದೇನು ಗೂಟಾ,
 ನಮ್ಮ ಭಾರತಾಂಬಿ, ರೂಪಾಯಿಗಲ ಕುಂಕುಮದಾಕಿ,
 ಕೈತುಂಬ ಹಸಿರುಬಳೆ ಕುಪ್ಪಸದಾಕಿ,
 ಒಬ್ಬರ ಕೈಬೆರಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗದೆ ಮರ್ಯಾದೆಯೊಳಗೆ ಬಾಳಿದಾಕಿ,
 ಮುಖದಗಲ ಪುರಾಣಗರತಿಯ ಸೆರಗು ತೂಗಿ ಕಣ್ಣು ಕಾಣಿಸದಾಕಿ,
 ಎದೆಮಟಾ ಬೆಳೆದ ಮೀಸೆಮಿಂಡಾಳ ಕೋಟಿ ಕೋಟಿ

ಹೊಟ್ಟೆಗಳಿಂದ ಅವ್ವಾ ಅನ್ನಿಸಿಕೊಂಬಾಕಿ,

ಗಂಗೆ ಗೌರಿಗೆ ಅಕ್ಕ ಇಲ್ಲವೆ ತಂಗಿ.

ಬೆಂಕಿಗೆ ಖಾಸಾಪುತ್ರಿ

ಯ ಮೇಲೆ ಕಣ್ಣುಹಾಕಿ ಬಾಯೀ ಅಂದಿ.

ಬಂದಿ.

ಕುಂತಿ.

ಆಸುಪಾಸು ನೋಡಿ ಮುಸಿಮುಸೀ ನಕ್ಕಿ; ಮೀಸೆಯ

ಧಿಮಾಕಿನಲ್ಲಿ ದೇಶಕಾಣದೆ ಕೈಮಾಡಿ, ಹಾಡಾಹಗಲೆ

ಮೈಮ್ಯಾಲೆ ಏರಿಬಂದಿ.

ಕಾಸಾ ಗಂಧರ್ವಪತಿಗಳ ಸಿದ್ಧಿಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಮಿಂಡಭಂಡತನಗಳ

ಮರತಿ.

ಗರತಿಯ ಬಯಸಿದ ದುರುಳ ಕೀಚಕ

ಏನಾದ ಏನಾದ ಏನಾದನೋ

ಮೂಢಾ, ಗೊತ್ತಿದ್ದರ ಬಾಯಿ ಬಿಡತಿ;

ಇಲದಿರಕ ಹೇಳು, ಕಳಿಸುವೆನು

ಸಪ್ರೇಮ ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಭಾರತ ದ ಕ್ಯಾಲಿಕೊ ಪ್ರತಿ.

9

ತಡಿ, ಬರಲಿ ಅಮೆರಿಕದ ಯಾ ರಶಿಯದ ಬಿಳಿಗೋಡಿ

ವೃಕೋದರ ತುಂಬಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಮದಿವಿ.

ನಿನ್ನದೊಂದು ಮೂವೀ ಮಾಡಿ, ಜರಿರುಮಾಲು ಧಡಿ

ದೋತರ, ಮುಂಗೈಗೆ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಮಾಲೆ ಸುತ್ತಿ,

ಖಳವಿಟನಾಗಿಸಿ, ಸೂಳೆಗೇರಿಯ ಹೋಳಿಹುಣ್ಣಿಮೆಯಲ್ಲಿ

ನಿಂದ, ನೆರೆದ, ಬಂದ, ಬರುವ ಗರತಿಯರ ಮುಂಗೈಗೆ

ನಿನ್ನ ಮಸಡಿಯನೊಡ್ಡಿಸಿದರೇ ಹೌದೆನ್ನು.

ನಿನ್ನ ಪ್ರತಿಮೆಯ ಮಾಡಿ

ಕತ್ತೆಯ ಬಾಲಕ್ಕೆ ಡಬಡಬ ಡಬ್ಬಿ

ಗೆ ನಿನ್ನ ಕಟ್ಟಿ ನಾವು ಹುಡುಗರು ಯೂನಿಫಾರ್ಮಿನಲ್ಲಿ

ಧಿಕ್ಕಾರ ಮೆರವಣಿಗೆ ಹೊರಟು, ಲಬೊಲಬೋ ಹೊಯ್ಯೊಂಡು

ಊರು ಕೇರೀ ತಿರುಗಿ, ಹೊಲಗೇರಿಯಲ್ಲಿ ಸುಟ್ಟು, ಬೂದಿಯ

ನದಿಗೇರಚಿ, ಈ ದೇಶದ ನೀರು ನೆಲ ಹಳದಿಯಾಗಿಸಿದರೇ ಹೌದೆನ್ನೋ

ಮೂಢಾ -

ನನಗಿಂತ ಧಡ್ಡಾ.

೩

ಕುಶಲದ ನಾಲ್ಕು ಮಳೆಬೆಳೆ ಮಾತಿವೆ ನನಗು ನಿನಗು.

ಕೈಕೈ ಮಿಲಾಯಿಸಿ ಇಕಾ ಮಾತು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ನಂಬು;
ಇದ್ದಾರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲೂ ಹಾಲುಮತದ ಹುಂಬರು
ನಿನ್ನ ನಾಮದ ಬಲದಿಂದಲೇ ತಗ್ಗುದಿನ್ನಗಳ ಪಿಡಬ್ಬೂ ಡಿ ಮಾಡಿ
ಹಾಲು ಹರಿಸಿ ಸಮನಾಗಿಸೇವೆಂಬ ನಂಬಿಕೆಯವರು.
ಸಮನಾದರೆ ಬರುವ ಮಳೆ ಬಂದಾವು ಹೆಂಗ?
ಹಸಿರು ಬೆಳೆದಾವು ಹೆಂಗ?
ಸರ್ಕಾರಿ ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡ್ಯಾವು ಹೆಂಗ?
ಈ ಹೆಂಗದ ಹಂಗಿರಲಯ್ಯು -
ಭತ್ತಿಸಕೋಟಿ ದೇವರು ತಿಣುಕಿ ಬಾರದ ಬಲ ನಿನ್ನ
ನಾಮಕ್ಕಿದೆಯೇ? ಅದಕ್ಕೇ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಬಚ್ಚಾ
ನೀ ಇನ್ನೂ ಅಕ್ಟಲ್ ಕಾ ಕಚ್ಚಾ

ನೀ ಬರುವ ಮೊದಲೇ ಠರಾವು ಪಾಸುಮಾಡಿ
ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ್ದೇವೆ ಉರುಹೊಲಗೇರಿಗಳ ನಡುವಿನಂತರ.
ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ ಹೊಲಗೇರಿ ಗುಡಿಸುವ ನನ್ನ ಚಿತ್ರ.
ನನ್ನ ಉರ್ವನಾಮೆಯೇ ಸಮನ್ವಯಸಿದ್ಧ.
ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಯಾಕೆಲಾ? ಹೊಲ ನೋಡು:
ಬೆಳೆದಿದೆ ಭರ್ತಿ ಗರಿಗರಿಹಾರಿ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಜೋಳ!
ಹುಡುಕಿದರೆ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಸಿಕ್ಕುವವು ನಿನ್ನ ಬೀಜಕ್ಕೂ ಬೆಳೆದ ಕಾಳು.
ದಿನನಿತ್ಯ ಕಸಿಮಾಡಿ ಹುಟ್ಟಿವೆವಿಲ್ಲಿ ಅಸಲುಕಲಮಿನ
ತಾಜಾತಳಿ: ಏಕಕ್ಕೆ ಅನೇಕ, ಅನೇಕಕ್ಕೆ ಏಕ;
ಭಾವಾನುಭಾವ ಸಂಚಾರಿ ವಿಭಾವಾದಿಗಳ ಭಾವೈಕ್ಯ; ಬಿಸಳಬಾಜಿ!
ಈಗಾದರು ತಿಳಿಯಿತಿಲ್ಲೋ ಏ,
ಹಳಸಿದ ಮಿಸಳಿಗೆ ಮೂಗಮುರಿಯುವ ಚೆದುರಾ,
ನನ್ನ ಹೆಸರಲ್ಲಿರುವ ನಿನ್ನ
ಹೆಸರಿನಕ್ಷರ ಗುರುತಿಸದ ನಿರಕ್ಷರಾ.

ಳ

ನಜರಿನ ಹುಜುರಿನಲ್ಲಿ ಎಲಿಯಡಿಕೆ ಹಿಡಿ, ಸೆಡ್ಡು ಹೊಡಿ,
ಕಾಲು ಕೆದರು; ವೀರರೊಪ್ಪೋ ಮಾತು, ಹೌದಂದೇನು.
ಅಡಿಕೆ ಹಿಡಿಯೋದು ಬಿಡೋದು ನನ್ನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ.

ಏನು ಮಾಡೋದಪ್ಪಾ ಗುಂಡಿನೊಂದಿಗೆ ಸಂಭಾಷಿಸಿದವ.
ಕಲಿಕಾಲ, ಅಜ್ಞಾತವಾಸದ ಅವಧಿ,
ಬನ್ನೀಮರದ ಹೆಣದ ಕಾವಲಿನಲ್ಲಿ ಗದೆ ಭದ್ರವೆನ್ನಲೇ
ಹೆಣವೆದ್ದು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡೋಡಿ, ಹಿಡಿದು ಕೊಟ್ಟವರಿಗೆ
ಬಹುಮಾನವೆಂದು ಜಾಹೀರಾತಿಸಿದರೆ, ಅದನೋಡಿ,

ಓದಿ ತಿಳಿಕೊಂಡವನು ನನ್ನ ಬಿಟ್ಟಿನ್ಯಾರಂದಿ?
 ಮರೆತುಹೋಗಿದೆ ಮರದ ಗುರುತು. ಅಂತೆಯೇ
 ಗುಬ್ಬೀಕಂಪನಿಯ ಗಂಧರ್ವನ ಹೆಸರು ಕದ್ದದ್ದು,
 ಹೆಂಡರ ಮಿಂಡರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಲಿತದ್ದು, ಅದಕ್ಕೇ
 'ನಿಮ್ಮ ಹೆಂಗಸರ ಹಣೆಯ ಕುಂಕುಮದರ್ಥವೇನೆಂದೂ'
 ಯಾ ವಿದೇಶಿ, - ನೀ ಬಿಡು ನಮ್ಮ ಪೈಕಿ, - ಕೇಳಿದರೂ,
 ನಾ ಯಾಕೆ - ಹುಡುಗರಿಗೂ ಸಿಟ್ಟು ಬಾರದೆ ಇದ್ದದ್ದು.
 ಇದ ತಿಳಿದು ನೆರಳಿನೊಂದಿಗೆ ಹೋರುವ ಛಲ
 ಬಿಟ್ಟೆಯೋ - ಗೆದ್ದೆ.
 ಇಲ್ಲವೋ ನಾ ಅಲ್ಲ; ನೀ ನೀನೆ ಮೂರು ಬರೆ ಕೆಟ್ಟೆ.

೧೯೬೯

ಗಂಗಾಮಾಯಿ

ಕೆಂಪಾನ ಕೆಂಪುಗುಡ್ಡ, ಬೆಳ್ಳಾನ ಬಿಳಿಗುಡ್ಡ ಒಡಮುರಿದು ಕೂಡಿದ
 ಒಡ್ಡಿನಲ್ಲೇ ನಮ್ಮೂರ ಕೆರೆ; ಹೆಸರು ಗಂಗಾಮಾಯಿ.
 ಮೂರು ಬದಿ ಮರಗಿಡ ಕಂಟಿ ಸಸ್ಯಕೋಟಿಯ, ಹೊಕ್ಕವನು
 ಹೊರಬರದ ಏಳುಸುತ್ತಿನ ಕೋಟೆ. ಒಳಗಡೆಯಲ್ಲಿ ನಾಯಿ ನರಿ
 ಹಂದಿ ಶುಕಪಿಕ್ಕಾದಿಯ ಚೌರ್ಯಾಂಸಿ ಲಕ್ಷ ಕೀಚು ಕಿರಚು.
 ಅದಕದಕ್ಕೆ ಅದರದರ ಪಾಲಿನ ಗಾಳಿ ಮಳೆ ಬೆಳಕು, ಮೆಳೆ
 ಪೊದೆ ಹಸಿರು ಆಹಾರ ಭಯ ನಿದ್ರೆ ಮೈಥುನಾದಿಗಳು.
 ದಡದ ಗಿಡಗಳ ನೆತ್ತಿ ಜೋತ ಬಾವಲಿಹಿಂಡು
 ನೀರಿನೆಯಲ್ಲದರ ವಕ್ರ ನೆರಳು.
 ತಲೆತಲಾಂತರದ ಹೊಲೆತೆಪ್ಪ ನೊಣ ನೊರಜು ಕೀಟಗಳ ಸದಾ
 ಸಂಚಾರ, ಕೊಡುಕೊಲ್ಲು ವ್ಯವಹಾರ, ದರ, ನಿರಾತಂಕ.
 ತಂಗಾಳಿ ಸುಳಿಯದ, ದೊಡ್ಡ ತೆರೆ ಮೂಡಿ ಮುಳುಗದ,
 ಹರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ದಿಕ್ಕಿಲ್ಲದ ನೀರು ಹಳೆಮರದ ಬೇರುಗಳಲ್ಲಿ,
 ಊರಿನ ಗಟಾರು ಮೋರಿಗಳಲ್ಲಿ,
 ಏಡಿಮಣ್ಣಿನ ಗೋಲ ಬಿಳಿಗುದ್ದಿನಲ್ಲಿ ಪಿಸುನುಡಿಯುವದು.

ಮೂಡಣದ ಮುದಿಕುರುವೊಡೆದು ನೆತ್ತರು ಕೀವು ಸೋರಿತೋ, -
 ಸುರುವಾಯ್ತಲ್ಲಿ ಚಲನೆ: ತೆರೆಯ ಮಿಡಿನಾಗರಗಳೆದ್ದು
 ಮುರಿದಾಡಿ, ಮಣಿದು ಹೊಡಮರಳಿ, ತಳಕು ಬಿದ್ದಾಡಿ ಮೂಡಿದ್ದ
 ಬಾವಲಿಹಿಂಡು ಗೆರೆಗೆರೆಯಾಗಿ ಹಂಚಿ ಹಲವಾರಾಗಿ, ಸುಕ್ಕುಗಟ್ಟಿ

ಸುತ್ತುವವು. ರಾಡಿ ಗಿಜಿಗಿಜಿ ಕೆಸರು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಅಂಗಾತಾಗಿ
ತೇಲುವ ಚಿಳಿಮಿಳಿ ಮೀನ ಹೆಕ್ಕಿ ತಿನ್ನುತ್ತ ತಿರುಗುವವು
ಒಂಟಿಗಾಲಿನ ನೂರೆಂಟು ಬಕ. ತೊಡಗುವರು ಮಂದಿ ಈ
ನೀರ ಬಳಸುವುದಕ್ಕೆ: ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ, ಮೀಯಲಿಕ್ಕೆ, ದನದ
ಸೆಗೆಣೆ ಮೈಗಂಜಳ ತೊಳೆಯಲಿಕ್ಕೆ, ನಮ್ಮಪ್ಪ ಬೀರಪ್ಪನ ಪಾದ
ಪಡಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ, ಹಡದವ್ವ ಕರೆವ್ವನ ಕರಿಮೈ ಎರೆಯಲಿಕ್ಕೆ,
ಹೊರಕಡೆಗೆ, ಹೇಲುಚ್ಚಿಗೆ, ಬೋಳಿಯರ ಮಡಿ ಒದ್ದೆಗೆ,
ಭಟ್ಟರಾಚಮನಕ್ಕೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಇದಕ್ಕೆ ಎದಕ್ಕು.
ಒಟ್ಟು ಖರ್ಚಾದ ಕೆರೆನೀರು ಬಚ್ಚಲದಿಳಿಜಾರಿನಗುಂಟ ಹರಿದು
ಕೆರೆಗೇ ಸೇರುವ ದಿನನಿತ್ಯದ ವ್ಯವಹಾರ, ಈ ಕೆರೆಯ ಚಮತ್ಕಾರ.

ಇದಕ್ಕೂ ಇವೆ ಹಳ್ಳಿ ಹಾರುವರು ಚಂಡಿಕೆಯಂತೆ ಹೊಸೆದ
ಗಂಗಾಷ್ಟಕ, ಶತಕ, ಲಹರಿ, ಸಹಸ್ರನಾಮಾವಳಿ, ಸ್ಥಳಪುರಾಣಗಳು:
ಹಳೆದೇವರ ಜಡೆಯ ಜಿಡ್ಡು, ಮುನಿತೊಡೆಯ ಕಿಲುಬು,
ಕಿವಿಯ ಪಿಸುರು ತೊಳೆದು ಮಡುಗೊಂಡವಳೀ ಗಂಗಾಮಾಯಿ.
ಅಂತೆಯೇ ಬರುವಾಗ ಉಡಿತುಂಬ ತಂದಳು ತಾಯಿ: ಆ
ಸೀಮೆಯ ಪವಿತ್ರ ಕೆಸರುಸುಕು ರೋಗಾಣು,
ಹಗ್ಗಕ್ಕೆ ಹಾವೆಂಬ ಭಯ,
ಕಾಂಬ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಮಾಯದ ಕನ್ನಡಿಯ.
ಘನಮಹಿಮಳು ತಾಯಿ, – ತಾಮ್ರದ ದುಡ್ಡನದ್ದಿದ ತಕ್ಷಣವೆ
ಕಿಲುಬಿಸುವಾಕೆ; ಬೆಳಗಿದರೆ ಬಂಗಾರ ಇಲ್ಲವೆ ಅಂಥ ಭ್ರಮೆಯ
ಹುಟ್ಟಿಸುವಾಕೆ. ಬಂಗಾಲದ ಜಾದುಗಾರರಿಗೆ ಬಾಣಂತಿಯ ಕೈ
ಒದಗಿಸಿದಾಕೆ; ಮೂರೇ ಗುಟುಕಿಗೆ ಬಂಜೆಯರ ಗರ್ಭ
ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸಿದಾಕೆ
ಕಲಿವ ಹುಡುಗರನ್ನು ಸೈಕಲ್ ಸಮೇತ ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳಗೆ
ಅಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡಾಕೆ. ‘ಏಸು ನಡೆದದ್ದು ಇದೇ ನೀರಿನ ಮೇಲೆಂದ’
ಪಾದ್ರಿಗೆ ಹೊಲತಿಯ ಮೈತುಂಬಿ ಹೌದೆಂದಾಕೆ.

ಇದರಾಳ ನಿರಾಳ ಅತಳವಿತಳ ಪಾತಾಳ ರಸಾತಳದ
ಒಳಗಿನೊಳಗಿನ ತಳ. ಕಲ್ಲುಮಣ್ಣು – ಹಾಗಂದವನ ಬಾಯಿಗೆ
ಬುಚು ಬುಚು ಹುಳ ಬೀಳ – ಮುತ್ತುರತ್ನದ ಹೇರಳ ರಾಶಿ
ಇದರ ತಳ. ಇಲ್ಲಿಗೂ ಇಳಿದವರು, ನಾಗಿನಿಯರ ಬಳಸಿದವರೆಂಬ
ಖ್ಯಾತಿಯವರು, ನಾಕೈದಾರು ಜನ, ನಮ್ಮೂರವರೆ, ಕಲ್ಲುದೇವರಾಗಿ,
ಲಾವಣಿಗೆ ಕಥೆಯಾಗಿ, ಹಬ್ಬ ಹುಣ್ಣಿಮೆಗೊಮ್ಮೆ ಪೂಜೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.
ಕಂಠಮಟ ಮುತ್ತುರತ್ನಾದಿಗಳನೊತ್ತೊತ್ತಿ ತಿಂದ ಪಾಪ
ಚಿಳಿಮಿಳಿ ಮೀನು, ದಕ್ಕಲಾರದೆ ಸತ್ತು ತೇಲುತ್ತವಂತೆ.

ಅಂತೆಯೇ ಒಂಟಿಗಾಲಿನ ಬಕವಾಗಿ, ಬಕದ ಬಾಯಾಗಿ,
ಬಾಯ ಜೊಲ್ಲಾಗಿ ಸುರಿಯುತ್ತಾರೆ ಜನ ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ.

ಸದ್ಯ ಹಾದರದ ಕೂಸುಕರ್ಣಿಗೆ, ಅದನೊಪ್ಪದ ಪುಕ್ಕರಿಗಿದು
ಆಶ್ರಯಸ್ಥಾನ, ಇದು ಖರೆ. ಇಂಥಾ ಮಂದಿ, ಇರುತ್ತಾರಲ್ಲ
ಗೋರಿಗೆ ದಿಕ್ಕಿರದವರು, ಬೆಂಕಿಯ ರಿಣವಿರದವರು
ಮೂರು ಹಗಲು, ಮೂರು ರಾತ್ರಿ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ತೇಲಿದ ಮೇಲೆ
ಗಂಗಾಮಾಯಿ ಕಣ್ಣು ತೆರೆಯುತ್ತಾಳೆ. ಆಮೇಲೆ
ಸದರಿಯವರ ದೇಹ ಜಲಚರಗಳಿಗೆ, ಆತ್ಮ ಗಿಡಗಳಿಗೆರಿ,
ಜೋತು ಬಾವಲಿಯಾಗಿ ಮತ್ತು ರತ್ನಗಳ ಕಾಯುವ
ಗಂಗವ್ವನ ಖಾಸಾಪೋಲೀಸು ಪಡೆಗೆ ಸೇರುತ್ತಾರಂತೆ.
ಈ ಮಾತಿಗೆ ಭಟ್ಟರ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ, ಕುರುಬರ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ
ಆಧಾರವಿಲ್ಲ ಹೌದು; ಆದರೆ ಭಟ್ಟರು ತೋಂಡಿಯಲ್ಲಿ
ಹೀಗೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದ್ದುಂಟು.